

# הלכות הדרף היומי

## מסכת כתובות

### תוכן

- א. אלמנה ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום.....1
- ב. והלכתא צריכה שבועה ואינה צריכה הכרזה.....2
- ג. אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומכרה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה.....2
- ד. היתה כתובתה מנה ומכרה שוה מנה ודינר במנה מכרה בטל אפילו היא אומרת אהזיר דינר ליורשין.....3
- ה. היתה כתובתה ארבע מאות זוז ומכרה לזה במנה ולזה במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון בטל ושל כולן מכרן קיים.....3
- ו. הלכתא דבר שיש לו קצבה חולקין דבר שאין לו קצבה הכל לבעל המעות.....4
- ז. השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו שליח מעל.....6

דף צח.

## א. אלמנה ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום

אלמנה שלקחה לעצמה מנכסי הבעל כדי מזונותיה, אפילו לא טעתה, ואפילו הכריזה, לא עשתה כלום<sup>1</sup>, דאמרינן מאן שם לך, כלומר מי החזיקך באלו הנכסים, שאין אדם יכול לזכות במקח אלא מיד המקנה לו, אלא אם כן היו שם בית דין של שלשה והם נקראו אבי היתומים ועומדים במקום אביהם ומקנים לה, ויכולים היורשים ליקח הקרקע אם נתייקר, ואפילו לא נתייקר אם ירצו היורשים יכולים לבטל המקח, ולא דוקא בקרקע הדין כן, אלא אפילו במטלטלין<sup>2</sup>, ואם באים היורשים להוציא מידה הקרקע או המטלטלין, צריכים ליתן לה דמי המזונות, אבל להוציא ממנה בלא כלום אינם יכולים.

יש אומרים<sup>3</sup> שאם עשתה בפני ג' אפילו הדיוטות מקחה קיים, אבל בפני בית דין מומחים כלומר שראוים לדון ויש ביניהם אחד שגמיר וסביר, לכו"ע מקחה קיים<sup>4</sup>.

<sup>1</sup> שו"ע ונו"כ אבהע"ז צג כו

<sup>2</sup> והא דנקט בשו"ע קרקע, משום רבותא דאפילו הכריזה, ובמטלטלין לא שייך הכרזה, ח"מ מז

<sup>3</sup> שו"ע ונו"כ שם כח וקנ ה

<sup>4</sup> ח"מ שם מה וכתב דאפילו נתייקר אין היורשים יכולים לבטל, ואף על גב דשומא הדרא, וא"כ בלא"ה יכולים להחזיר הקרקע, צ"ל דמיירי באופן דליכא דין שומא הדרא, וכ"כ הרמ"א בתשובה, ובשו"ת מהרש"ל סובר דבכתובה ליכא דין שומא הדרא, וכ"כ בב"ש (ס"ק מז), ועי' הפלא"ה (בקו"א), ומ"ש הט"ז (סק"ל) בהא דמאן

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

# הלכות הדרף היומי

## מסכת כתובות

### ב. והלכתא צריכה שבועה ואינה צריכה הכרזה

כבר התבאר לעיל דף צו צו. שאלמנה מוכרת מנכסי בעלה לגבות כתובתה שלא בב"ד ושלא בהכרזה, אבל צריכה ב"ד הדיוטות דהיינו שלשה אנשים בקיאים בשומת קרקע ומטלטלים.

אולם אלמנה<sup>5</sup> שמכרה שלא בפני ב"ד מומחין, צריכה לישבע שלא אתפשה צררי כלומר שלא התפיסה בעלה מטלטלים כנגד חיובו, ושלא גבתה יותר ושלא זלזלה בנכסים, ואף על פי שהיו שם ב"ד הדיוטות בשומא, שמא לא דקדקו כולי האי, אבל אם ב"ד מוכרים ונותנין לה, אינה נשבעת אלא שלא אתפשה צררי ושלא תפשה משלו, ואינה צריכה לישבע שלא זלזלה בנכסים, שהרי לא מכרה היא אלא הב"ד.

### ג. אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומכרה שוה מנה כמאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה

אלמנה המוכרת נכסי יתומים לגבות כתובתה יד היתומים על העליונה, לפעמים מחשיבים אותה כשליחתם ולפעמים מחשיבים אותה עצמה עצמה ללוקח.

כיצד, אם היתה כתובתה מאתים ומכרה קרקע שוה מאתים במאה, והוזל<sup>6</sup> שעבשיו אינו שוה אלא מאה, ורוצה האלמנה שישלמו לה כתובתה, אין אומרים כיון שהיה המקח בטעות לגבי לוקח לא יצא הקרקע מעולם מחזקת היתומים, וברשותם הוזל וישלימו לה היתומים כתובתה והם יהיו דינם עם הלוקח, אלא כיון שבשעת שקבלה הקרקע להכניסו לרשות הלוקח היה שוה

שם לך שאינה יכולה לזכות כשאין שם מקנה, צריך לומר שבפני ב"ד מומחים, ולדיעה ראשונה אפילו בב"ד הדיוטות, נעשה כמעשה ב"ד ומהני בלי מקנה, וצ"ע, ועיי' עוד פרק ז' (מסעיף מה) בדין מכירה לגבית כתובה.

<sup>5</sup> שו"ע ונו"כ קג ד'

<sup>6</sup> לדעת הפוסקים דקרקע אין לה אונאה ניהא, אבל לדעת ר"ח והרא"ש דקרקע יש לה אונאה מוקי לה בירושלמי בהזל המקח ואין תועלת בחזרה וא"ל מ"מ תחזיר מן המקח שהרי המקח לא היה כלום ותחזיר הקרקע ליתומים, תירצו התוס' דהואיל ובשעה שקבלה הקרקע היה שוה ר' הרי היא כמו שנתכוונה לקנות הקרקע עכ"ל בלוי ולגבי הלוקח יכולה לחזור רק דאין תועלת בחזרה דהא הוזל ואם אינה רוצה לקיים המקח הרשות בידה ועכ"פ לא תחזור הקרקע ליתומים וע"כ כתב הטור והיא רוצה לקיים המקח דברצונה הדבר תלוי לבטל או לקיים נגד הלוקח ולא נגד היתומים ובב"ח האריך לפרש דברי הטור דאם אינה רוצה לקיים המקח המקח בטל אף לנגד היתומים וכל דבריו אינם ברורים דוק ותשכח כי האמת יורה דרכו כי דברי הטור הם כדברי התוס'. ח"מ שם יב ועיי' ב"ש שם יא

# הלכות הדף היומי

## מסכת כתובות

מאתים, הרי הוא כאילו כוונה היא בעצמה באותו הפעם שמכרה הקרקע לקנותה בעד שויה שהיתה שוה מאתים, ונתקבלה כתובתה וחזרה והוזילה לגבי לוקח, ואם טעתה נגדו תדון עמו.

אבל אם מכרה שוה מאה במאתים וחוקר ועומד עכשיו על מאתים, אומרים אנו היא לא היתה אלא שליח של היתומים, והרי היא נתקבלה כתובתה שהרי קבלה מאתים וחזרה ליתומים, ואם רוצה הלוקח לחזור בו ידון עם היתומים.

### ד. היתה כתובתה מנה ומכרה שוה מנה ודינר במנה מכרה בטל אפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין

במה דברים אמורים<sup>7</sup> שאף על פי שטעתה מקחה קיים, ונתקבלה כתובתה, כשהיתה כתובה מאתים ומכרה שוה מאתים במנה, שכיון שהיה לה רשות למכור כל מה שמכרה, אומרים אנו שהרי זה כאילו כוונה היא בעצמה לקנותה, אבל אם לא היתה כתובתה אלא מנה וטעתה ומכרה בפחות משוויה כגון שמכרה שוה מנה ודינר במנה, אפילו לא טעתה אלא בכל שהוא שמכרה בפחות ממה שהיה שוה, ואותו כל שהוא לא היה רשות בידה למכרו, מכרה בטל, אפילו אם היא רוצה ליתן ליתומים מה שטעתה<sup>8</sup>, וטעמא כיון שאותו דינר שהיה הקרקע שוה יותר מכתובתה לא היה לה רשות למכור, נמצא שכל המכר טעות הוא, וחזר מכולו כיון שהיה כולו בבת אחת.

### ה. היתה כתובתה ארבע מאות זוז ומכרה לזה במנה ולזה במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון בטל ושל כולן מברז קיים

היתה כתובתה ארבע מאות<sup>9</sup> ומכרה לזה במנה שוה בשוה, וכן לשני, וכן לשלישי, ומכרה לרביעי שוה מנה ודינר במנה, לא שנא מכרתן להן לכל אחד ואחד בשטר בפני עצמו לא שנא מכרתן לכולן בשטר אחד, להראשונים מברז קיים ולהאחרון מכרו בטל, כיון שמכרה לו יותר ממה

<sup>7</sup> שו"ע ונו"כ שם ז

<sup>8</sup> ח"מ שם יג

<sup>9</sup> שו"ע ונו"כ שם ח

# הלכות הדף היומי

## מסכת כתובות

שהיה לה רשות למכור מכרו הכל בטל, אבל לא אמרינן כיון שלאחד בטל,  
בטל לגבי כולם<sup>10</sup>.

דף צח:

### ו. הלכתא דבר שיש לו קצבה חולקין דבר שאין לו קצבה הכל לבעל המעות

העושה<sup>11</sup> שליח לקנות דבר קצוב וידוע הנמכר במדה או במשקל או במנין<sup>12</sup>,  
והוסיף לו המוכר מדעתו, מחלקים התוספת בין השליח והמשלח<sup>13</sup>, ואם הוא  
דבר שאינו קצוב, בין שהזיל לו המוכר ובין שהוסיף לו בכמות הכל  
למשלח.

<sup>10</sup> ע' במור שכתב דלדעת רב אלפס בד"א שהן ד' שדות חלוקות אבל אם הכל שדה אחת ומכרה ממנו ל"ד  
אז לרב אלפס שפסק במכור לי כור וזבן ליה לתך שהמכר בטל שחשוב כמעביר על דבריו אפי' הראשונים  
מכרין בטל אם עשה כל אחד ואחד שטר בפני עצמו אא"כ מכרה לכולם בשטר אחד אז מכרין הראשונים קיים  
אבל הרמב"ם סתם הדברים אף שדעתו כדעת הר"ף וע' בב"י ובכ"מ וכתב בד"מ שע"כ כ' הטור שמסקנת  
הרא"ש כרב האי אף על פי שבח"מ סי' קפ"ב כתב הטור שהרא"ש לא הכריע בין ב' הסברות משום דשאני  
אלמנה המוכרת שהנכסים בחזקתה קיימי למכור משאר שליח המוכר דהרשו' בידה למכור בהרבה פעמי'  
וגם לא שייך אפושי שטרא באלמנה שהיא המחמת השטרות. ח"מ שם יד אבל בב"ש יג כתב ואנ"ל לדחות  
הסוגיא ויותר מסתברא דרמב"ם סומך את עצמו על מ"ש בה' שלוחין

<sup>11</sup> שו"ע ונו"כ חו"מ קפג ו

<sup>12</sup> כן פירשו רש"י והר"ף מ"ש בגמרא דבר שיש לו קצבה, ורב האי פירש דבר שדמיו קצובים, והרמב"ם (פ"א  
משלוחין הלכה ה) ובשו"ע (סימן קפג סעיף ו) כתבו, היה השער קצוב וידוע והוסיפו לשליח במנין או במשקל  
או במדה, כל שהוסיפו לו וכו', ולכאורה יש כאן הרכב שני הפירושים, ונראה שאף לרש"י והר"ף ע"כ צריך  
לומר שגם השער קצוב, דאל"כ מנין שיש כאן תוספת כלל, הרי אפשר שהוסיף על המדה משום שרצה להזויל,  
והרי בהזויל לכו"ע של משלח, וע"כ כתבו שגם השער קצוב וידוע, שאין כאן הזולה אלא תוספת, אלא שמדברי  
התוס' לא משמע כן, שכתבו דאיירי שאמר לו קח זה עבור מקחך ועוד אני מוסיף לך משלי, ובאופן זה ברור  
שאיין כאן הזולה אלא תוספת, ואפשר שלסברת התוס' א"צ שיהא השכר קצוב.

<sup>13</sup> ופירש"י דבר שיש לו קצבה, כגון קמניות הנמכר בחנות במדה, מלא כלי בפרומה, אם הוסיף לו על המדה  
אחת יתירה חולקין, דמתנה הואי, יש לומר לשליח נתנה ויש לומר לבעל המעות נתנה, אבל דבר שאין לו  
קצבה, כגון טלית וחלוק וירק, פעמים מותר למכור בזול ופעמים בצמצום, הכל לבעל המעות, שאין כאן מתנה  
אלא מכר, ע"כ והר"ף פירש הטעם שבדבר שיש לו קצבה חולקים, הואיל ובאה לו לשליח הנאה ע"י בעה"ב,  
חולק עמו (ובעצם פירוש דבר שיש לו קצבה נראה שמפרש כרש"י), וכן נראה מדברי התוס' (שם ד"ה אמר)  
וברא"ש (שם פרק יא סימן טו), וכתב הר"ן שלדעת הר"ף נראה שבדבר שיש לו קצבה, אפילו נתן המוכר  
לשליח בפירוש, כיון שהנאה באה לו ע"י בעה"ב חולק עמו. ובפעמוני זהב כתב בשם משכנות הרועים שאם  
המוכר לא ידע אם הוא שליח או קונה לעצמו תלוי ג"כ בפלוגתא, שלדעת רש"י הכל לשליח ולדעת הר"ף  
חולקים, והפעמוני זהב כתב שאף לרש"י חולקים, שעדיין יש להסתפק אם בשביל הקונה הוסיף או בשביל  
המקח.

# הלכות הדף היומי

## מסכת כתובות

ואם נתן מעות לשלוחו לקנות חפץ שיש לו קצבה ושער ידוע, אלא שבמקרה פגע השליח במי שרוצה למכור אותו חפץ והוזיל לו, נראה שכל היתרון למשלח, שהרי ודאי לא נתכוין המוכר לטובת השליח<sup>14</sup>,

ואם טרח השליח כדי למצוא מי שימכור בזול יותר<sup>15</sup>, שבודאי טרחתו גרמה יש לדון שיחלוק<sup>16</sup>.

שליח לקנות שהוסיף לו המוכר ואמר בפירוש שנתן התוספת לשליח, יש אומרים<sup>17</sup> שזכה בו השליח, ויש אומרים שגם בזה מחלקים ביניהם, ואם אמר בפירוש שנתן למשלח, יש אומרים<sup>18</sup> שלכו"ע זוכה המשלח.

אם ידוע שהוסיף לשליח שלא מחמת השליחות, לכו"ע זוכה השליח בתוספת<sup>19</sup>.

קיבל<sup>20</sup> השליח תוספת מחמת טעות, אם הטעות במקח, דהיינו שטעה בשווי המקח ונתן יותר סחורה, יש אומרים שדינו כהוסיף לו מדעתו, שבדבר קצוב חולקים ובאינו קצוב הכל למשלח, ויש אומרים שבכל אופן תוספת הטעות כולה למשלח.

<sup>14</sup> פתחי חושן חלק ג פרק יא הערה כו

<sup>15</sup> עיי' שו"ת צ"צ (ח"מ סימן כו) שדן במקבל עיסקא לקנות המים וקנה המים עבור הסך מעות שקיבל בעיסקא, ועוד לקח בהקפה המים ושיפון עבור סך נכון, ועתה טוען המקבל שההקפה שייך לו ואין לבעל העיסקא חלק בו, ובעל העיסקא טוען שההקפה לא ניתנה לו רק ע"י שקנה במזומן הרבה, וא"כ הרי מחמת מעותיו לקח ההקפה ושייך גם לו מהצדה, עייין שם מסקנתו שנוטה לחלוקה

<sup>16</sup> או אפשר דדמיא למבריה המכס שאינו נותן לו אלא שכר טירחה, פתחי חושן שם

<sup>17</sup> הר"ן דייק מדברי הר"ף שגם בזה חולקים הריות, אבל לפירש"י הכל לשליח, שהרי אין כאן ספק, וגם הרמב"ן (בתשובה) כתב כן, ופסק הרמ"א (סימן קפג סעיף ו) כדעת רש"י, ונראה שהסמ"ע הסכים בן להלכה, אלא שלפי ראות עיני הדיין יכול לסמוך על שיטת הר"ף, ובמ"ז וש"ך (ס"ק יב) משמע שעיקר להלכה כדעת הר"ף, ובשו"ע הרב (הלכות שליח) כתב שירא שמים יחוש לדעת הר"ף. ובפעמוני זהב כתב שגם דעת המחבר שהעתיק לשון הרמב"ם נוטה לדעת הר"ף, ותמה על הרמ"א שלא הביא דעתו בשם יש אומרים. וכתב במנחת פתים שמדברי הר"ן משמע דקאי על דבר שיש לו קצבה, וכ"כ בנה"מ (חידושים ס"ק יג), ומשמע שבדבר שאין לו קצבה אף על פי שאומר שנתן בפירוש לשליח לא מהני, ומדייק כן גם מדברי התוס' (בכתובות ד"ה כאן), ומ"מ סיים בצ"ע לדינא, ומדייק מדברי הטור והפרישה שאף בדבר שאין לו קצבה אם אמר בפירוש שנתן לשליח מהני. ונראה שבזמננו שנהוג במקומות שונים לתת לפועלים או משרתים מתנה (טיפ) בנוסף על מה שמשלמים לבעלים, דלכו"ע אין לבעלים חלק בזה, שמקובל הוא לתת לפועל ומשרת דוקא, אלא שיש להעיר שאסור לפועל להעדיף לקוח שנתן טיפ על חשבון לקוח אחר או על חשבון הבעלים, אא"כ עושה מאמץ יתר שאינו צריך לעשות בשכרו הרגיל. פתחי חושן שם הערה לב

<sup>18</sup> קצה"ח (שם סק"ז), ולא אמרינן שיחלוק עמו השליח שעל ידו בא לו, דפשוט הוא שהשולח מתנה ע"י שליח אין לשליח חלק במתנה. אלא שבמשפט שלום מסתפק באם המוכר הוא עכו"ם ואמר בפירוש שנתן למשלח, אם זכה המשלח, והביא שם דברי כמה ראשונים ואחרונים שנחלקו אם יכול עכו"ם להקנות לישראל ע"י ישראל אחר, כיון שאין שליחות לעכו"ם, והעלה שם שיש ד' דיעות בזה, לדעת התוס' והרשב"א אין לישראל יכול לזכות לישראל אחר מהעכו"ם, ולרמב"ם וסיעתו יכול לזכות בכל אופן, ולשיטת הטור ביו"ד, אם עשאו ישראל המקבל שליח יכול לזכות אבל לא מעצמו, ולשיטת הר"ן והנ"י יש לחלק בין לוקח שהוא שלוחו של המקבל, אבל במתנה צריך שליחות הנותן, עייין שם שהאריך בזה.

<sup>19</sup> תשובת הרמב"ן (במיוחסות סימן ס) אליבא דכו"ע, שהדבר ברור שלא מחמת המקח נתן לו, וגם אין המשלח גורם להנאה, אף על פי שבמעותיו של משלח באה לו, והביאו קצה"ח (סק"ז).

<sup>20</sup> פתחי חושן שם יד והביא דברי הראשונים והפוסקים בזה ואכמ"ל.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

# הלכות הדרף היומי

## מסכת כתובות

קיבל השליח<sup>21</sup> תוספת מחמת טעות בחשבון, כגון שנתן לו עודף יותר מהצריך, או שטעה במדה או במשקל ומנין, והמוכר הוא עכו"ם שא"צ להחזיר טעותו, וכן כששלחו למכור חפץ וטעה העכו"ם בחשבון המעות, או ששלח שלוחו לקבל מעותיו מעכו"ם ונתן לו יותר, או ששילם ב' פעמים. יש אומרים שהכל לשליח.

## ז. השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה

### שליחותו שליח מעל

כבר התבאר במסכת חגיגה י: שאף<sup>22</sup> שבכל התורה כולה אין שליח לדבר עבירה "דדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין" למדו חז"ל שבמעילה יש שליח לדבר עבירה<sup>23</sup>. ולפיכך מי ששגג ולקח הקדש או מעות הקדש ונתנו לשליח להוציאו בתורת חולין, אם עשה השליח שליחותו המשלח הוא שמעל, ואם לא עשה שליחותו אלא עשה השליח מדעת עצמו השליח הוא שמעל.

<sup>21</sup> שו"ע ונו"כ שם ז והוא דעת הר"י והרא"ש, וכן פסק בשו"ע הרב (סעיף יב)

<sup>22</sup> רמב"ם הלכות מעילה פרק ז הלכה א

<sup>23</sup> וא"ת כיון דמעילה לא שייכא אלא בשוגג איך שייך דברי הרב וכו' כבר תירצו התוס' שם דאפילו נזכר השליח דהו"ל מזיד אפ"ה בעה"ב מעל. מעשה רוקח שם ועיין בתקנת עזרא שם שכתב "מבואר דס"ל להתוס' דבשליח שוגג גם בכל התורה כולה יש שליח לדבר עבירה והייב המשלח, אך יש חולקין ע"ז וס"ל דבכל התורה כולה גם כשהשליח שוגג אין שלד"ע ופטור המשלח, והטורי אבן בחגיגה (דף יו"ד) הביא ראיה דבכל התורה גם כשהשליח שוגג אין שלד"ע, דהרי לכאורה קשה איך ילפינן מעילה מתרומה דישלד"ע במעילה, הא בתרומה גופא אם עשה שליח לתרום בעבירה כגון להקדים תרומה לביכורים או לתרום מן הרע על היפה אין שלד"ע ואין תרומת השליח תרומה כלל, כמש"כ התוס' בב"מ (דף י"א ע"ב) גבי בהן שא"ל לישראל צא וקדש לי אשה גרושה דלמ"ד בהא אשלד"ע משום דאי בעי לא עביד אין הקדושין חלין כלל, וא"כ איך יליף מעילה מתרומה דיש במעילה שלד"ע כיון דבתרומה גופא אשלד"ע, והשתא אי אמרת בשלמא דבמעילה לא משכח"ל שליחות כלל דאפי' אם השליח שוגג אין שלד"ע בכל התורה ובתרומה, שפיר כיון דמעילה ילפינן לענין כמה דברים מתרומה מנ"ש זו דחטא חטא, ואין ג"ש למחצה ע"כ ילפינן מעילה מתרומה גם לענין זה דבמעילה יש שליח לד"ע דגוה"כ הוא, אבל אי אמרת דנבי מעילה משכח"ל שליחות בתרי גוונא היינו דבשגגת השליח והמשלח גם בכהת"ו יש שלד"ע, אלא דמהג"ש דאפי' אם השליח מזיד נמי יש שליח, א"כ קשה כיון דג"ש זו לאו לשליחות לחוד אתי אלא משום דאין ג"ש למחצה ילפינן דאפי' אם השליח מזיד יש שליח, א"כ מנ"ל הא ניליף אדרבה מתרומה איפכא, דמה תרומה באין עבירה אי נמי בעבירה אלא שהשליח שוגג יש שליח דלא שייך לומר דברי הרב וד"ה דמ"ש לסברת התוס' ה"ג במעילה בשגגת השליח יש שליח כמו גבי תרומה, אבל אם השליח מזיד אין שליח, דהשתא הוה דומיא דתרומה לגמרי, אבל אי ילפת דאם השליח מזיד נמי יש שליח הא ודאי לא הוה דומיא דתרומה דילפת מניה, אלא ע"כ ש"מ דבתרומה ובכהת"ו אשלד"ע אפי' אם השליח שוגג נמי, א"כ במעילה לעולם לא משכחת שליחות אפי' בשגגת שליח, והשתא אי גמרינן שליחות במעילה מתרומה ע"כ ליש שליחות נגמור מינה דישלד"ע, דאם נילף בתרומה לאידך גיסא דאין שלד"ע הרי לא משכח"ל שליחות במעילה כלל, וכיון דקיי"ל אין ג"ש למחצה ע"כ ליש שליח במעילה אתיא ג"ש.

# הלכות הדף היומי

## מסכת כתובות

כיצד בעל הבית שאמר לשלוחו תן מאותו בשר לאורחין הלך ונתן להן ככר, או שאמר לו תן להן ככר ונתן להן בשר, אמר לשלוחו הבא לי מעות להוציאם ולקנות חולין<sup>24</sup> מן החלון והביא לו מן הארון, או שאמר לו הבא מן הארון והביא לו מן החלון, השליח מעל, וכן כל כיוצא בזה, הלך השליח והביא מן החלון כמו שאמר לו אף על פי שאמר השולח לא היה בלבי שיביא אלא מן הארון בעל הבית מעל, שהרי עשה שליחות מאמרו ודברים שבלב אינן דברים.

יש מהראשונים שנסתפקו באומר לשליח הושט ירך לכד של שמן ותהנה מן הסיכה, או שב על עורות של הקדש או התחמם בגיזי עולה, והשליח לא ידעשדהם של הקדש, שמכיון שלא עשאו שליח אלא מן ההנאה, האם יתחייב המשלח, או שמא זה נהנה וזה מתחייב לא אמרינן<sup>25</sup>.

---

<sup>24</sup> עיין אבן האזל שבהכי מיירי דאל"ה שסתם אמר לו הבא לי בשר מן החלון כיון שהשליח לא הוציאו אלא רק הביא אין בכך מעילה.

<sup>25</sup> תוד"ה ששלא קידושין דף מג ועיין בתוד"ה אכילתו מעילה יש מובא במשנה למלך כאן.